

Het areaal biologische spruitkool is zeer beperkt, zeker als we dit vergelijken met de gangbare spruitkoolteelt. Aan biologisch geteelde spruitkool zal in heel Nederland ongeveer 30 hectare te vinden zijn, het gangbare areaal schommelt de laatste tijd rond de 5000 hectare. Er zijn enkele biologische bedrijven die de teelt grootschaliger aanpakken, met vijf tot acht hectare. Daarnaast zijn er een aantal bedrijven met slechts een enkele hectare. Ook op kleinschalige tuinbouwbedrijven komt spruitkool voor in het gewassenpakket. De oppervlaktes blijven dan beperkt tot een enkele are. De teelt is voornamelijk gericht op de versmarkt. Voor de (diepvries)industrie worden slechts beperkt spruiten geteeld. De kwaliteitseisen zijn voor deze teelt strenger dan voor de versmarkt, waardoor deze teelt nog geen opmars maakt.

Het areaal biologische spruitkool is beperkt en bedraagt circa 30 hectare.

7.1 Plaats in het bouwplan

Grondsoort

Spruitkool is zowel op zandgrond als op zware kleigrond te telen. Op zandgrond zal het gewas vroeger oogstbaar zijn, maar ook gevoeliger zijn voor slijtage. Op zware kleigrond zal het gewas langzaam op gang komen, maar tot lang in de herfst doorgroeien. Hierdoor is de kwaliteit van de late spruiten op deze grondsoort beter dan die van het zand. Voor spruitkool bestemd voor bewaring komt alleen kleigrond in aanmerking. De lengtegroei van het gewas is erg belangrijk voor het uiteindelijke resultaat. Een te kort gewas geeft een nauwe schakeling tussen de spruiten, dit brengt kwaliteitsproblemen met zich mee. Sterk mineraliserende grond kan nadelig zijn omdat het gewas te wild kan gaan groeien en gaat legeren. Biologische spruitkool wordt niet bewaard. De kwaliteit is onvoldoende en de prijs voor directe afzet noopt niet tot een risicovolle bewaring.

Vruchtwisseling

Een vruchtwisseling van minimaal 1 op 6 is aan te bevelen. De vruchtwisseling van spruitkool samen met bieten (rode bieten en suikerbieten) en spinazie mag niet nauwer zijn dan 1 op 3, dit in verband met het bietencysteaaltje. Omdat de stikstofbehoefte van spruitkool tot laat in het groeiseizoen doorloopt komen stikstofleverende voorvruchten als klaver, grasklaver en luzerne en bonen (geen stamslabonen) in aanmerking. Overigens kan de opbouw van een slakkenpopulatie een reden zijn om hier juist niet voor te kiezen. Ook aardappel (met groenbemester) is een geschikte voorvrucht. Slechte voorvruchten zijn gewassen die een slechte structuur achterlaten en alle koolgewassen, in verband met ziekten en plagen die in de grond kunnen overblijven.

7.2 Voorbereiding van de teelt

Uitgangsmateriaal

Als plantmateriaal worden nog regelmatig losse planten gebruikt. Vooral in jaren met structuurproblemen zijn losse planten in het voordeel, omdat deze een penwortel maken welke minder gevoelig is voor droogte. Ook wat betreft eggen zijn losse planten in het voordeel omdat er geen gevaar bestaat voor het lostrekken van de potjes. Wanneer kluitplanten voldoende diep geplant worden is er ook geen gevaar voor uittrekken door egtanden. In de praktijk valt het echter niet altijd mee om dit te bewerkstelligen. Een nadeel van losse planten is de tijd die gemoeid is met de opkweek (vaak op eigen bedrijf) en de slechte bewaarbaarheid van het plantmateriaal. Na optrekken van de planten moeten deze zo snel mogelijk geplant worden. Bewaring in een koelcel is slechts beperkt mogelijk en gaat altijd ten koste van de plantkwaliteit. Kluitplanten vormen geen penwortel maar hebben als voordeel dat er meer kans is op een egale partij plantgoed. Daarnaast zijn kluitplanten eenvoudiger over te houden wanneer het planten onverhoopt uitgesteld wordt. De opkweek en handelbaarheid zijn voor steeds meer telers redenen om kluitplanten aan te kopen.

Rassenkeuze

De rassenkeuze verschilt tot nu toe weinig van de rassen welke gangbaar geteeld worden. Belangrijke eigenschappen zijn: lage stikstofbehoefte, lage gevoeligheid voor *Mycosphaerella*, *Alternaria*, echte meeldauw, witte roest, melige koolluis en niet te vergeten koolvlieg. Voor de late rassen is een goede slijtvastheid nog belangrijker dan in de gangbare teelt. Een gewas zal tot laat in het seizoen groen moeten blijven. Dit wordt onder andere bereikt met een sterk wortelgestel. De meeste rassen die in de gangbare teelt gebruikt worden komen ook in aanmerking voor de biologische teelt. Voor de allervroegste teelt zijn er echter geen goede rassen voorhanden. De oogst van biologisch geteelde spruiten begint in oktober en gaat door tot in januari.

Grondbewerking

Een hoofdgrondbewerking in het voorjaar heeft de voorkeur boven najaarsbewerking, omdat dan de bemesting in het voorjaar uitgevoerd kan worden, wat een hogere stikstofbenutting geeft. Op zware grond zal dit niet mogelijk zijn en is najaarsgrondbewerking noodzakelijk. Voor de plantbedbereiding op kleigrond is de rotorkopeg geschikt. Zet deze echter alleen in onder goede omstandigheden. Bij het plantklaar maken is spoorvolgend werken nodig, om te voorkomen dat de plantjes in een rijspoor komen. Een markeur op de kopeg maakt het eenvoudiger de rijsporen te vinden. Het plantklaar maken kan ook tegelijk met het planten door middel van een rotorkopeg voorop de trekker. Dit vergt veel vermogen van de trekker, maar heeft als voordeel dat de planten niet een rijspoor komen te staan.

Bemesting

In het begin van de teelt is de stikstofbehoefte van de plant laag. Vanaf vier weken na het planten moet er voldoende stikstof beschikbaar zijn. Een geslaagde teelt is het meest gewaarborgd bij een stabiel en vrij continu aanbod van stikstof. Aangezien de plant van half mei tot oktober of zelfs tot februari op het veld staat, voldoet een gift met vaste mest. Er zijn goede ervaringen opgedaan met luzerne of grasklaver als voorvrucht. Grasklaver brengt wel het risico van een grote slakkenpopulatie met zich mee. De gewasresten van deze stikstofbindende voorvruchten laten 85 kg stikstof achter (bij tweejarige teelt). Deze stikstof komt bovendien gelijkmatig vrij en is tot in de herfst beschikbaar. Een combinatie van drijfmest en grasklaver of luzerne is ook mogelijk. Afhankelijk van grondsoort en perceelsverleden zal de stikstof die vrijkomt uit natuurlijke mineralisatie aangevuld moeten worden met 180 tot 200 kg stikstof per hectare van voorvruchten en mest. Bijbemesten gedurende de teelt is slechts beperkt mogelijk. Er zijn wel ervaringen opgedaan met het bijmesten met drijfmest op zandgrond en ook met het strooien van verenmeel of mestkorrels. Bijmesten moet op tijd gebeuren, omdat het vrijkomen van de stikstof één tot twee weken op zich laat wachten. Met bladsteeltjesonderzoek is de groei van het gewas te volgen, maar de interpretatie

hiervan is echter moeilijk. Door het ontbreken van snelwerkende stikstofmeststoffen is geen snelle reactie mogelijk als blijkt dat het nitraatgehalte in de bladsteeltjes te laag is.

Bemestingsvoorbeeld:

Gewas: spruitkool (behoefte 190 kg N/ha)
 Voorvrucht: tweejarige luzerne
 Mestgift: 35 ton vaste rundveemest (voorjaar)

Nalevering voorvrucht:	85 kg N/ha
Uit vaste mest (35 ton * 6,4 kg N/ton * 45% werkzaam):	100 kg N/ha
Totaal:	185 kg N/ha

De fosfaatbehoefte van koolgewassen is gemiddeld. Met organische mest wordt er in een bouwplan voldoende fosfaat aangevoerd om hierin te voorzien.

De kalibehoeftte van spruitkool is hoog. Een goed gewas kan 400 kg kali per hectare opnemen. Slechts een deel hiervan wordt afgevoerd (6 kg/ton geoogst product). Het overgrote deel is via de gewasresten voor het volggewas beschikbaar.

Een ander belangrijk element is zwavel. Tot voor kort was het verschijnsel zwavelgebrek nauwelijks bekend. Zwavelgebrek komt niet veel voor, maar op lichte kleigronden met van nature weinig organische stof en waar weinig dierlijke mest is aangevoerd, kan na een nat voorjaar zwavelgebrek optreden. In het noorden van Nederland en in enkele gebieden in het zuiden is de zwavelneerslag afkomstig van de industrie de laatste tien jaar drastisch verminderd. In deze gebieden is eerder zwavelgebrek te verwachten. Is er in het verleden veel dierlijke mest gebruikt, dan is de kans op zwavelgebrek klein.

Van de sporenelementen zijn magnesium en mangaan het belangrijkste. Wanneer met dierlijke mest bemest wordt zullen er voldoende sporenelementen aangevoerd worden. Bij constatering van een gebrek

kan een bespuiting met mangaansulfaat uitgevoerd worden.

Spruitkool laat weinig stikstof in de grond achter. De achterblijvende hoeveelheid stikstofrijke gewasresten is echter groot.

7.3 De teelt

Planten

Het planttijdstip ligt na de eerste koolvliegvlucht (eind april/begin mei), dus rond half mei. De oogst is te spreiden door middel van de rassenkeuze. Ook door variatie in plantafstanden is er enige spreiding aan te brengen, maar het effect hiervan is over het algemeen gering. De plantafstanden variëren van 40 tot 45 cm in de rij en zijn daarmee ruimer dan in de gangbare teelt gebruikelijk is. Wordt geteeld voor industriedoeleinden, dan kan voor de oogst in november op 75 x 40 cm geplant worden. Voor de versmarkt is de minimaal aan te houden plantafstand 42 cm en in het vroege en zeer late traject 45 cm.

Door het toppen van het gewas is er een meer egale spruitzetting mogelijk. Toppen gebeurt door het uitknippen, -snijden of -slaan van de top van de plant, waardoor de lengtegroei stagneert. Voer het toppen uit op het moment dat de plant de grootste lengtegroei gehad heeft. Een richtdatum is wel te geven (zie Tabel 1), maar de stand van het gewas bepaalt de noodzaak en het tijdstip van toppen. Te laat toppen heeft te weinig effect, terwijl te vroeg toppen te

grove en losse spruiten in de kop van de plant kan geven. Toppen wordt met de nieuwe variëteiten steeds minder noodzakelijk, omdat deze moderne rassen een redelijk cilindrische spruitzetting kennen. Bij vanaf december te oogsten gewassen wordt niet getopt. Toppen kan een uitkomst zijn als er veel planten aangetast zijn door de melige koolluis (zie blz. 72, ziekten en plagen). Deze luizen vormen kolonies in de kop van de plant. Uitbreiding van de aantasting naar andere planten is dan te voorkomen.

Tabel 1. Topdatum in relatie tot plantdatum.

Oogstdatum	Plantdatum	Topdatum
1e helft oktober	12 mei	20 augustus
2e helft oktober	15 mei	1 september
1e helft november	15 mei	15 september
2e helft november	15 mei	20 september
1e helft december	15 mei	niet toppen
2e helft december	15 mei	niet toppen
Januari	15 mei	niet toppen
Februari	20 mei	niet toppen

Bij het planten van losse planten wordt gebruik gemaakt van een schijvenplanter (Accord) of lepelradplanter (Super-prefer). De Accordplanter komt het meeste voor. Ondanks hulpmiddelen om de plant-afstand te regelen hangt het plantresultaat voornamelijk af van de planters zelf. Een voordeel van deze plantmachine is het aandrukken van de planten. De planters zitten op het plantelement, zodat er altijd voldoende druk is op de plantschijven. Een nadeel is de vaak onregelmatige plantafstand. Dit is voor spruitkool funest. Krijgt een plant teveel ruimte, dan kunnen de spruiten te grof uitgroeien, terwijl planten die te dicht op elkaar staan problemen kunnen geven met kwaliteit (smet) of groeiachterstand. Voor spruitkool geschikte carrouselplanters (alleen voor kluitplanten) zijn de Lauwers en de Ferrari. Met beide machines is een zeer regelmatige plantafstand mogelijk.

Onkruidbestrijding

Door een week na het planten in het 'witte draden stadium' van het onkruid te eggen wordt veel onkruid opgeruimd. Wanneer de planten in een geul staan wordt met de eerste keer schoffelen en licht aanaarden de geulen dichtgereden. De onkruiden in de rij worden dan ook bedekt. Bij kleine planten heeft dit als nadeel dat deze begraven worden. Met een keer licht schoffelen wordt er bij kleine planten minder grond in de geul geschoven, zodat ze niet begraven worden. Meestal zal na het eggen nog één of twee keer geschoffeld moeten worden. Op grond met voldoende humus is het ook mogelijk te frezen, maar op lichte grond met weinig samenhang is het gevaar van verslemping te groot. Bij grote onkruiddruk zal meestal nog laat in de teelt een keer geschoffeld moeten worden. De bladschade blijkt naderhand veelal mee te vallen, zeker ten opzichte van het bestrijdingsresultaat. Hakken in de rij zal meestal slechts beperkt nodig zijn.

Vlak voor het sluiten van het gewas kan er nog een keer aangeaard worden. Hierdoor worden eventuele onkruiden in de rij bedekt en bovendien krijgt de plant zo meer stevigheid. Bij oogsten met een getrokken machine is aanaarden noodzakelijk om trekker en machine in het spoor te houden. Bij oogst met een rupsplukker kunnen hoge ruggen juist lastig zijn, omdat de rupsen van de spruitenplukker hierop kunnen gaan 'zweven'. Dit geldt vooral bij gebruik van smalle rupsen.

Elke onkruidbestrijding moet gebeuren in een droog gewas. Dit in verband met verslepen van de bacterieziekte *Xanthomonas campestris* (zwartnervigheid). De bacteriën bevinden zich in het guttatievocht dat 's morgens aan de bladranden hangt. Door verslepen van de bacterie met dit aanhangende vocht kan de ziekte zich verspreiden, zeker als dit gebeurt in combinatie met lichte beschadiging door de schoffels of eggen.

Ziekten en Plagen

Knolvoet

De veroorzaker van knolvoet is de schimmel *Plasmiodiophora brassica*, die door middel van rustsporen

jarenlang in de grond kan overleven.

Aan de wortels van de planten ontstaan onregelmatige opzwellingen (knollen), die de water- en voedselopname van de plant bemoeilijken. Aangetaste planten blijven achter in de groei en gaan op zonnige dagen slap hangen. De schimmel kan alleen kruisbloemige planten (waaronder ook onkruiden zoals herderstasje) aantasten. Knolvoet is een bodemgebonden ziekte, die alleen verspreid kan worden via zieke grond (ook potgrond) en aangetaste planten. Een directe bestrijding van de schimmel is niet mogelijk. Een laag gehalte aan opneembare calcium in de grond werkt de ziekte in de hand. Op lichte zandgronden zal eerder een aantasting optreden dan op zwaardere kleigronden.

Koolgalmug

De larven van de koolgalmug veroorzaken draaihartigheid. Het groeipunt raakt dan beschadigd, waardoor de plant gaat draaien en kronkelen. Bij spruitkool kan zowel het groeipunt in de kop als de groeipunten in de oksels – de spruiten zelf – beschadigd worden. De schade is doorgaans minder groot dan bij sluitkool. De poppen van de koolgalmug verblijven in de grond en het tijdstip van uitkomen is afhankelijk van bodemtemperatuur en vochtigheid van de grond. De volwassen muggen verplaatsen zich per jaar maar weinig, hoogstens enkele honderden meters. Als er binnen deze korte afstand een koolgewas staat kunnen ze overleven en het volgende jaar opnieuw een aantasting geven. Op biologische bedrijven in een koolgebied kunnen er dan ook problemen optreden. Vochtig en warm weer in juni en juli zijn ideale leefomstandigheden voor de koolgalmug. De koolgalmug is vooral actief op perceelsgedeelten in de luwte, maar kan ook in het open veld voorkomen.

Aangezien het uitkomen van de poppen afhankelijk is van temperatuur en de vochtigheid van de grond is het droog houden van de bovenlaag van de grond een goede remedie. Beperk daarom het beregenen en eg en schoffel zoveel mogelijk, om zo de bovenlaag uit te drogen.

Koolvlieg

De koolvlieg kent meerdere generaties per jaar.

Hiervan is de eerste vlucht — rond eind april, begin mei — de belangrijkste, omdat de larven jonge plantjes kunnen aantasten. De tweede vlucht volgt begin juli en een derde vlucht in de periode augustus tot oktober. Deze derde vlucht kan schade geven aan de spruiten omdat de koolvlieg de eitjes afzet in de oksels van de spruitkool.

Loopkevers kunnen een belangrijke rol spelen bij het voorkomen van aantasting door de larven van de koolvlieg na de eerste en tweede vlucht, omdat ze veel larven opeten. Voor een vroege planting of voor plantingen met een vroege spruitzetting kan overwogen worden om de planten af te dekken met agryldoek of insectengaas. Eggen en schoffelen zijn effectieve methoden om de koolvliegeitjes, die zijn afgezet bij de voet van de plant, uit te laten drogen. Met eggen kunnen eitjes bovendien verslept worden. Aanaarden terwijl er eitjes bij de voet van de plant te vinden zijn is funest. Dit voorkomt uitdrogen van de eitjes en maakt de kans op een aantasting juist groter. Alleen droge omstandigheden in de vroege herfst en het telen van rassen met 'gladde' spruiten kan de kans op aantasting na de derde vlucht verkleinen. Na omschakeling naar biologische productie kunnen er in de eerste jaren veel problemen optreden. Na opbouw van een natuurlijk evenwicht worden de problemen meestal kleiner. Op zandgrond is er meer aantasting te verwachten omdat de grond om de stengel sneller aansluit zodat de eitjes beschermd liggen. Op kleigrond kunnen de eitjes uitdrogen omdat de grond als een koker om de plantstengel staat. Na een eventuele aantasting is de enige remedie stevig aanaarden en zorgen dat de nieuwe grond vochtig is. Dit stimuleert het uitgroeien van wortels boven de aangetaste plek.

Aantasting van de late koolvlieg in spruitjes.

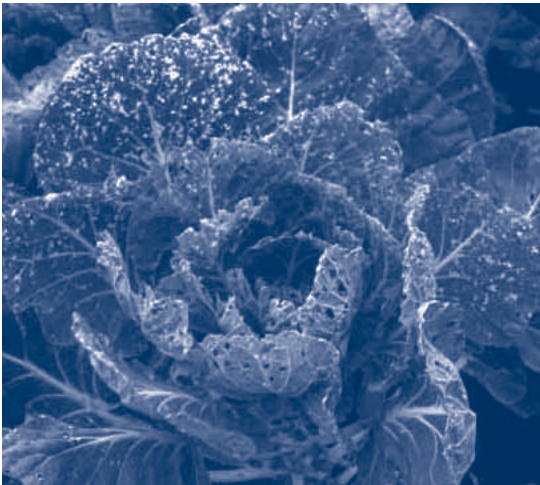
Melige koolluis

Vooraf in warme droge jaren kan de melige koolluis voor problemen zorgen. Enerzijds kan de gewasgroei geremd worden en anderzijds veroorzaakt een aantasting laat in het seizoen kwaliteitsproblemen.

Melige koolluis kent vele natuurlijke vijanden: onder andere sluipwespen, galmuggen, larven van lieveheersbeestje en gaasvliegjarven. De luis komt vooral voor tussen de losse blaadjes van de spruitjes. Rassen met een gladde spruit hebben doorgaans minder last van luis. Door het gewas goed in de groei te houden valt de schade in het gewas door luis meestal mee. Een keer extra beregenen kan zeer positief werken. Eventueel kan een bespuiting worden uitgevoerd met het biologische insecticide Spruzit. Gebruik van dit middel heeft echter als nadeel dat ook alle natuurlijke vijanden worden gedood en wordt dus liever vermeden. Het effect van een bespuiting met Spruzit valt bovendien vaak tegen, omdat de luizen echt geraakt moeten worden door het middel. Dikwijls zitten de luizen teveel verborgen en is de bespuiting weinig zinvol.

Rupsen

Van de rupsen die spruitkool kunnen belagen is de koolmot de laatste jaren de belangrijkste gebleken en veroorzaker van de meeste schade. Op plantjes

De rups van de koolmot veroorzaakt niet alleen schade aan de plant, maar ook aan de spruitjes.

van drie weken oud kunnen soms wel twaalf tot vijftien rupsen zitten. Ook na de spruitzetting is waakzaamheid geboden. Elke aantasting wordt met het groeien van de spruitjes steeds groter. De rupsen zijn te bestrijden door in een jong stadium te spuiten met een preparaat van *Bacillus thuringiensis*.

Het groot koolwitje legt haar eieren geclusterd op enkele planten. De rupsen vreten deze planten vervolgens bijna helemaal kaal. De planten vallen erg op en zijn een gewild object voor vogels (o.a. kwikstaarten).

Het klein koolwitje veroorzaakt meer schade. Deze legt één eitje per plant. De rupsen verplaatsen zich naar het hart van de plant en veroorzaken daar de meeste schade. Ook deze rupsen zijn te bestrijden met *Bacillus thuringiensis*.

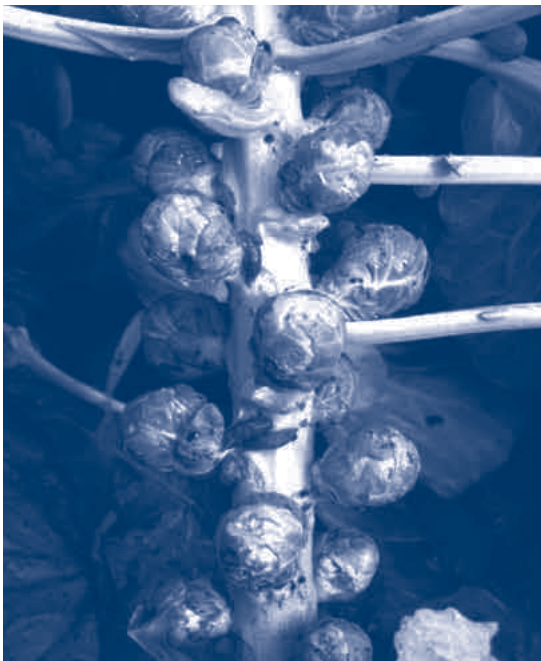
De kooluil produceert veel uitwerpselen en één rups kan de spruiten ernstig bevuilden. In bladrijke gewassen is de rups moeilijker te bestrijden. Alleen in een jong stadium zijn de rupsen vatbaar genoeg voor *Bacillus thuringiensis*. Voor een effectieve werking moet de temperatuur voldoende hoog zijn (hoger dan 15°C) en moeten de rupsen actief zijn omdat *Bacillus thuringiensis* door vraat wordt opgenomen.

Slakken

In de spruitkoolteelt zijn het voornamelijk naaktslakken, zoals veldslakken en grote en kleine wegslakken, die schade veroorzaken. De wegslakken zijn actief bij temperaturen boven 10°C, de veldslakken zijn ook bij lagere temperaturen actief.

In het voorjaar kan de schade al aanzienlijk zijn doordat de slakken de jonge plantjes aanvreten. De meeste schade ontstaat echter in de nazomer en de herfst, wanneer de slakken tegen de spruitkoolstam kruipen en de spruiten aanvreten. Zeker in een natte herfst zijn de slakken tot bovenin de plant te vinden en heeft het hoger afzagen van de stam bij de oogst geen zin. Slakken zijn erg moeilijk te bestrijden en de strategie zal voornamelijk gericht moeten zijn op het voorkomen. Slakken zijn voor de overwintering afhankelijk van een luchtige bodem en voldoende voedsel, tot laat in het jaar. Groenbemesters en grasklaver — gewenste voorvruchten vanwege de stikstofbinding — zijn helaas ook populatieopbouwers van slakken. Een

gesloten bodem en een droog voorjaar kunnen een slakkenpopulatie fors uitdunnen. Wanneer er in het voorjaar slakken voorkomen is de strategie gelijk aan die bij koolvlieg en koolgalmug en dat is uitdroging. Eggen, schoffelen en niet beregening zijn redelijk effectief. Voor kleine oppervlakten komen biologische bestrijdingsmethoden als slakkenscheidingen of loopeenden in aanmerking. Voor grootschalige teelt zijn dit geen opties. Goede ervaringen zijn opgedaan met het inzetten van parasitaire aaltjes van het soort *Phasmarhabditis hermaphrodita*. Samen met gastbacterie *Moraxella osloensis* is dit een wijdverspreide natuurlijke vijand van naaktslakken. Ze worden verkocht als biologische bestrijder van naaktslakken. *Phasmarhabditis hermaphrodita* is niet schadelijk voor andere diersoorten dan naakt- en huisjesslakken en brengt geen schade toe aan planten. De aaltjes zoeken actief naar slakken en parasiteren deze. Binnen enkele dagen wordt het vreten van de slak verstoord en de slak sterft binnen een tot twee weken. Verder is het middel Ferramol (ijzerfosfaat) toegelaten. Dit middel is redelijk effectief tegen slakken.

Onder vochtige omstandigheden kruipen slakken tot boven in de spruitenplant; de aangerichte schade kan groot zijn.

Oogst

Op kleine bedrijven zal de oogst voornamelijk met de hand plaatsvinden. De grootste spruiten worden van de stam afgebroken, zodat de kleinere spruiten, hoger aan de stam, verder kunnen uitgroeien. De capaciteit bij handpluk is beperkt. Grotere oppervlaktes worden geplukt met zelfrijdende of getrokken spruitenplukkers. Het principe van beide machines is gelijk. De planten worden onderaan bij de grond afgesneden of gezaagd en vervolgens met de hand in een plukkop gestopt. Deze plukkop bestaat uit snel ronddraaiende mesjes, die de spruiten van de stam afsnijden. Het grote verschil tussen getrokken en zelfrijdende machines is de toestand van de grond na de oogst. Zelfrijdende machines met brede rupsen geven nauwelijks insporing en laten voor het volggewas een goede structuur achter. Getrokken machines zijn veel goedkoper in aanschaf, maar geven veel insporing, vooral onder natte omstandigheden.

Aangezien spruiten een typische herfst- en wintergroente is, zijn de weersomstandigheden bij de oogst verre van optimaal. Een spruitkoolplukker op rupsen kan dan veel bijdragen aan het structuurbehoud en verhoogt de flexibiliteit in de oogstperiode. Deze voordelen zijn zo groot, dat de hele bedrijfsvoering er van profiteert. De jaarkosten van een rupsplukker zijn echter veel hoger dan die van een getrokken plukker. Dit zal ook van invloed zijn op de kostprijs. Bedrijfseconomisch gezien zal een rupsplukker alleen bij grote oppervlaktes uit kunnen.

Na de oogst worden de spruiten gesorteerd. Het sorteren kan direct na de oogst of na een voortraject, waarin de spruiten teruggekoeld worden. Door dit koelen wordt eventueel aanhangend water onttrokken, wat het sorteren vergemakkelijkt. Een belangrijk onderdeel bij het sorteren op maat is het lezen van de spruiten. Vooral bij biologisch geteelde spruiten vergt dit veel tijd. Er zijn elektronisch werkende leesunits op de markt. Voor de biologisch geteelde spruiten is dit wellicht een uitkomst.

De opbrengst per hectare varieert sterk per teler en per jaar. De netto opbrengst varieert van zes tot vijftien ton per hectare, met een gemiddelde van ongeveer tien ton. De kwaliteit varieert van klasse I tot II.